

LO GRINHON

LA GAZETA DAU VIVARÈS D'EN
NAUT

SOMARI

1. Lo Grinhon se revira sus son passat (G.B.)
2. La darreira gaita (M. Noalha)
3. Conte per Chalendas (la Monica)
Lo davantèir de ma grand maire (M. Jamet)
- 4 e 5. Era un cop...Radiò Vivarés :
Olivier de Serres e la sea (1) (transcripcion de Patric Cròs d'un raconte de Noël Avenas)
6. Era un còp... Radiò Vivarés (suite)
Las tanarias (P.C. e N.A.)
7. Lo Beure e lo Minjar :
Brandada de Merlussa (Luceta Rochier)
8. Per Rire : Lo canard que minjava la salada.
Legir : *L'occitanie en 48 mots* d'Hervé Ter-
ral

N°88 Ivern de 2015 - Decembre

Lo Grinhon se revira sus son passat

Avètz aquí lo 4° numèro dau Grinhon per d'a-
queste an, lo 88° dempuèi sa creacion en feurèir de
1989, veiquià dejà 27 ans ! Quand avem començat, en
1989, voliàmonstrar que nòstra linga se poviá escriu-
re, mesme aici, ès nosautres, dins quau petit país de Vi-
varés de naut onte i aviá pas, o si pauc, de traças d'es-
critura occitana. Qu'es dire se èran bien loent dau pres-
tige dau Provençau de Mistral e sos felibres, dau Lengua-
docian e mesme dau Lemosin que l'istòria aviá plaçat
en avant e que la Marcela Delpastre contenuava d'illus-
trar. Aici qu'èra lo grand desert de la cultura occitana...
que voliá pas mesme dire son nom.

Pasmens las veiaas bolegavan dins los ans 80.
Qu'es en 1986 que Joannès Dufaud publièt son promèir
diccionari òc-francés, en 1982 que comencèran d'emis-
sions sus las ondas de Radio Vivarés daube vòstre ser-
vitor. N'avètz aici, dins aqueste numèro de nombrós
exemples presentats per Patric Cròs. Lo Marc Noalha
aviá mai començat de cantar e de compausar sas chan-
çons, son promèir disc sortiguèt per Chalendas de 1984.
Qu'es en 1988 que brolhèt l'associacion « Parlarem en
Vivarés », que lo Grinhon n'es un pauc l'organe ofi-
ciau. En 1990 daube la parucion de « La Peira d'A-
sard » de Joan Claudi Forêt nòstra linga deveniá linga
literària.

Aquò fai doncas encuei a pauc près 350 pajas de
Grinhon, una memòria d'aqueles darrèrs ans.

De bonas fèstas en tots e sustot eissublètz pas de
faire viure la linga, de la parlar totpòrn. G.B.

LO GRINHON

es la gazeta de l'associacion occitana
PARLAREM EN VIVARÈS
D'ès Anonai. Es mandat a tots los aderents.
Per lo recèure, mandar
12 € per una persona
15€ per un coble a :
LO GRINHON (G. Betton)
La petita Comba
27 rua Marcel Bruyère
07100 ANONAI
Faire lo chec a l'òrdre de PARLAREM EN
VIVARÈS.

**Las adesions partan dau n° de Prima
e s'achaban daube lo n° d'Ivèrn...**

An participat au Grinhon 88 :

Luceta Rochièr, Marc Noalha, Patric Cròs, Monica Bes-
set, Marcela Jamet, Lo Revessin, Gérard Betton

La darreira gaita

Tot'n-un-còp, au promeir estatge, una pòrta petèt. Fasiá quauquas menutas, lo crinament dau planchier sus sa testa lo teniá esvelhat, se decidèt a laisser la cholor de sas flacaas, encara coma un nis fasiá guaire, mas eüra venguàs pesantas coma la peira de la lecha sus l'ausèl arrapat. Sens esclarar, charjèt una vèsta mas demorèt pès deschauç per se tirar silenciós d'es la pòrta. Tenent son pols, s'esmunèt d'es l'ulheton.

L'intraa dau vielh immòble èra esclaraa tot eschàs per l'ampola que pendolava a son fiau en-dessús de la caja daus eschaleirs.

Son regard sonhava tot l'espaci entre la promeira marcha e la grand pòrta vitraa barrant sus la charreira. Dengús poiá sortir sens que lo veguèsse. Aquelo que se permenava amont despuei un quart d'ora e que veniá de faire petar la pòrta poiriá pas li eschapar. De pas fasián crinar los eschaleirs de bòsc.

La gaunha aplatada, l'arcada maschaa per lo cercle de fer de l'ulheton, espiava. Per fortuna, la menutariá destracaa de l'intraa teniá lo còp. D'uns jorns, esclarava a pro pena quauquas segondas, pas mesme lo temps de trovar sas claus. D'autres, clareia -si quò se poiá dire d'aquelo paure lumet de quauques watts- tota una nueit de temps. Coneissiá ben lo problèma, ielo qu'èra lo solet abitant d'aquela vielha bastissa perduá au som d'un charreiron de la vila.

Sa lòtja de concièrge estava lo solet vestigi encara habitable de la barraca -e benlèu ben de tota la charreira. L'aure daus estatges èra completament arroïnada e sens dengús per çai viuure despuei quasi dietz ans.

D'abòrd, fasiá una setmana de temps qu'aviá pas vegut anma viventa. Despuei l'aparicion d'aquel omenet dau chapèl e dau mantèl gris darreir la vitra de la pòrta. La nèula comblava la charreira. Demorèt quauquas segondas. Se veiàn pas sos uèlhs en causa dau chapèl que li barrava la meitat dau visatge.

Tant lèu apareissut, tant lèu despareissut.

Qu'èra despuei 'quelo jorn que li semblèt que se marchava, chascue vèspre, amont en dessús de sa lòtja, dins l'apartament onte viviá solia Madama Blanca. Una femna vielha qu'aviá meirat misteriosament sens que dengús s'aperceguèsse de ren, sens brut, sens laisser gis de laissas. Mas tot aquò fai de temps e qu'èra mas la promeira disparicion de tota una seguèla qu'anava voidar aquest immòble de tots sos abitants. Demorava mas ielo, lo morre aplatat contre lo bòsc de la pòrta, sonhant d'un uèlh los eschaleirs onte, logicament, dengús deuriá pas aparéisser.

Lo brut daus pas se sarrava d'es sa pòrta. Tarjariá pas de veire, sus la darreira marcha, los pès dau visitaire.

Daube un clacament metalic, lo lume se tuèt.

Dins los eschaleirs, leugeirs, de pas s'abrivèran. Puei, la grand pòrta, en se barrant, resplandiguèt.

Marc Noalha

Daube aquele numèro s'achaban los abonaments.
Eissublètz pas de vos tornar abonar per reçoire lo Grinhon venen, aquele de Prima, que sortirà per lo mes de març de 2016. E bona lectura a tots.

Conte per Chalendas

Un conte de Noèl sortit dau còfre de Serai. Per los petits enfants que vòlon parlar nòstra linga.

Lo vespre de Noèl, quand lo popà de Lea aprompta l'arbre de Noèl, se rend compte que manca una branca sus lo sapin... Qu'es la murgueta que l'a emportaa per faire un arbre de Noèl a sos petits.

La nueit de Noèl, quand lo Paire Noèl sòrt de la chaminèia, se rend compte que manca una pòcha a son mantèl roge... Qu'es la murgueta que l'a emportaa per faire un Paire Noèl a sos petits.

Lo matin de Noèl, quand Lea eiris son cadò, se rend compte que manca un solier a sa popèia en abits de princessa... Qu'es la murgueta que l'a emportat per faire un cadò de Noèl a sos petits.

A mejorn de Noèl, quand la momà de Lea sòrt lo gastèl de Noèl dau frigò se rend compte que manca una part a la bucha... Qu'es la murgueta que l'a emportaa per faire un gastèl de Noèl a sos petits.

Lo lendeman de Noèl, quand la murgueta revelha sos petits per festar lo Noèl de las murguetas se rend compte que manca una agulha a la branca dau sapin, un fiau roge a la pòcha dau mantèl, un ruband au solier de la popèia en abit de princessa, una brisa (un brison) a la part de gastèl... Qu'es la borrola que a tot pres per faire Noèl a sos petits.

Eürós e joiós Noèl !

La Monica

Lo davantèir de ma grand maire

La Marcela Jamet participa au cors d'ès Arras (sus Ròsne) e s'es metaa a escriure. Aquí a fait una traduccion/adaptacion, a son biais, d'una istòria qu'èra en francés.

Ma grand maire aviá tojorn un davantèir...

Lo metiá sus sa ròba per evitar de la salir quand sonhava sos lapins, sas chiauras...o fasiá la vaissela. Amava bien aver de pòchas per metre son mochaor e de fes...son chapellet.

Li serviá per sortir sas cassòras de dessus lo forneu o un plat de dins lo forn. Quand son fuòc bossicava, fasiá d'èr daube son davantèir per lo faire brutlar, quò remplaçava lo bofa fuòc. Portava son blat vès las polas dins son davantèir e adusiá los eus qu'avian fach. Adusiá mai los legumes dau jardin, quò li serviá de paneir.

Quand èram gamens, qu'èram machirats o que nòstre nas aviá de chandelas : lo coen dau davantèir lo rendiá presentable. Quand la vesina veniá beure lo cafè, lo davantèir serviá vite per essuiar la tabla o las sèlas.

Encuei avem encara ren inventat que remplace lo davantèir de ma grand maire.

**Quand Chalenda es estialaa
Pron de palha, gaire de blat**

Proverbi que se disiá dau costat de Sant Agreve (Georges Massot)

*Quand la nuit de Noël est bien étoilée
Beaucoup de paille, guère de blé*

Era un còp...Radiò-Vivarés

Dins l'emission dau 18/01/1983 Noël Avenas nos conta l'istòria de la sea en Ardecha

Sea/seda :
soie

Olivier de Serres e la sea. (1)

La sea tenguet una granda plaça dins l'economia d'Ardecha e de totas las Cevenas.

Dins l'emission 20 dau 18/01/1983 Noel nos conta coma Olivier de Serres aduguèt los manhons au país e nos parla de la produccion de la sea.

aduguèt, v.
adure : apporter
Manhon : ver à
soie

Quò se passa au moment de las guèrras de religion. En aquel moment n'i a d'òmes que pensavan de trobar en França lo meian de sortir de la misèria e d'aidar los autres. [...]

Tot d'abòrd, Olivier qu'èra pas un païsan, qu'èra lo garçon dau marchand de draps de Villanòva de Berg e son paire èra estat tuat a la guèrra pendant las guèrras de religion e Olivier, son fraire Joan l'aviá emmenat per faire sos estudis savo pas d'onte. Tot çò que l'òm sap qu'es qu'aviá fait de letras, qu'aviá fait de dreit, qu'aviá fait un brison de medecina. E puei un jorn, a l'escòla, coma fan los joines d'encuei, qu'es que quò data pas d'encuei que los joine fotan le camp de l'escòla, Olivier partiguèt, tornèt venir a Villanòva de Berg.

un brison : un
peu

gentes : jolis

Benlèu ben que los gentes uelhs de Margarita d'Arcons lo tornavan rapelar au país ! Doncàs Olivier tornèt trabalhar daube sa maire e quauques temps après, i a la granda ferma dau Pradèl que se trovèt a vendre, qu'es un domeni de 100 ectares e Olivier qu'aviá totjorn pensat de trabalhar la tèrra vendèt tot çò qu'aviá eretat de son paire per achaptar quello domeni. L'achaptèt e puei, coma coneissiá ren a la tèrra, n'i aviá metat çò qu'apelem un meitaièr encuei, que s'apelava Ranc que l'i a apres a desgrossir lo trabalh. Mès Olivier, qu'èra un òme que voiatjava beucòp, que bien sovent descendia a Nimes per la feira, a Bèucaire, un pauc pertot. E a Nimes aviá vegut un arbre, un arbre que se-disan la fuelha servia a elevar los verms a sea.

meitaièr : mé-
tayer

Vos dire que qu'es ilo qu'a adut lo verm a sea en França, vos diria una gròssa messonja, per çò que dejà dins las Cevenas e en Lengadòc, n'i aviá un moment que los elevavan los verms a sea. Mès lo fasián en petita quantitat, plustuet per curiositat, coma nosautres plantem un citronier dins nòstre cuissina. E Olivier veguèt quel arbre, lo trovèt gente, e en mesme temps li avián dit que la fuelha povia servir per las autres bestias, la chiuras, las vachas, los caions. Alòrs Olivier, pas de rèste, venguèt plantar au Pradèl.

adut, p.passé du
v. adure
messonja, men-
songe

Mès quand aviá plantat sos arbres, la guèrra tornèt començar e pendant tres ans, Olivier, qu'èra capitani dins las armaas dau Prince de Condé, fuguèt obligat de faire la guèrra e Chambòt, lo mestre-valèt restèt tot solet daube la Margarita e los petits, n'i aviá dejà dos au Pradèl. E que quand tornèt au bot de tres ans, comencèt per etestar sos arbres. E la Margarita, li avián bien dit que las muras quò fasiá de confituras mès savo pas si ne'n aviá minjat d'aquelas muras d'amorier mès quò qu'es pas bien famós, mesme las polas ne'n minjan que quand an franc ren.[...]

etestar, étêter

amorier, mûrier

Donc Olivier torna au país, a la fin de l'an 63, copa la testa de sos amoriers, puei un jorn au mes de març, fin març de 64, arriva de la feira de Nimes, arriva e sòrs de sa pelha, apelavan quò un porpont dins lo temps, una veiaa de papier bien pleiat, savètz, coma fasián los espiciers dins lo temps [...] e dedins n'i aviá de petitas granas. Fai veire quò a la Margarita. E la Margarita ditz « Mas, quò qu'es que quela granas ? » E quau Olivier n'i aviá adut de granas, deupuei qu'èra au Pradèl, n'i aviá adut de sainfoin, n'i aviá adut de lusèrna..., aviá plantat totas sòrtas de plantas, per çò que lo jardin dau Pradèl, savo pas si zò savètz, mès èra divisat en tres : n'i aviá lo jardin de las plantas medicinalas, lo jardin de las flors e n'i aviá

pelha, vête-
ment, veste
porpont; pour-
point

flor, fleur

encara lo jardin daus legumes. E dins lo jardin de las flors i aviá plantat una planta, qu'èra pas famosa, qu'èra de tomata, quò se minjava pas a l'epòca. Quò fasiá gente. Aviá mai essaiat de trifòlas mès coma n'i aviá de grapaus dedins, que quò semblava de grapaus, las minjavan pas.

grapau, crapaud

Doncas Olivèr n'aviá adut quelas petitas granas e la Margarita voliá ben saver çò quò qu'èra. Mès Olivèr poviá pas li zò dire, poviá pas li zò dire per plurius rasons : d'abòrd per çò que qu'èra la guèrra, per çò que lo país èra infestat de brigands e de bandits e si ilo èra tuat a la guèrra emportava son secrèt, mès si la Margarita ò saviá, ila, poria vendre la mècha puei quò desapareissiá de la familha, qu'èra fenit. E puei, coma qu'èra un tipe qu'èra plen de malícia, voliá faire una farça en sa femna. Alòrs la Margarita voliá ben saver çò quò qu'èra quelas granas, mès Olivèr tenguèt bon. Puei, tot d'un còp, prenguèt son èr de capitani, e en quau moment las femnas èran mielhs somisas que iuera e obeissián au det e a l'uelh, coma l'òm ditz. Alòrs li diguèt : « Fasètz preparar per vòstra serventa una borsa, a pauc près d'un pam de long e d'un dimi-pam de larja. ». [...]

ilo, lui
ila, elle

l'òm, l'on
mielh, mieux
iuera, maintenant

pover, pouvoir

La Margarita fai faire quela borsa, daube de cordons pron lòngs per lo pover atachar e puei li diguèt que quelas granas voliá pas que dengun las tocha, [...] « E onte las vau metar ? », « A, fau las metar en un endroit que lengun las tochará pas, anètz l'attachar a vòstra peitrina, juste entremís vòstres tetons ». Pensètz veire la Margarita si..., bon ben, mès ò faguèt. E puei ne'n parlèt pas pendant tres o quatre jorns e puei lo cinquièma jorn, bien au chaud dins la cuisina, Olivèr li ditz : « Femna bailatz-me quelas granas ». E la Margarita se demandava bien per que faire, per çò que i aviá ren dins son jardin, sos buòus avián pas laborat. Onte vai samenar quelas granas ?

lengun, dengun, personne

Enfïn, li baila son sac. E l'autre lo bada sus una veiaa de petita caissa e devinèt çò que li trovèt dedins : plen de verms, n'i aviá que sortián de pertot. Alòrs imaginètz-vos,[...] totas quelas bestias sus lo sac qu'èra badat, e la Margarita se fashèt, puei se fashèt coma faut. E l'autre berlòt que riá, que riá coma un bossut. Parais que los petits verms, lis donèt de brotons d'amoriers, bien tendre, e que las bestias se metan a minjar e puei tres o quatre jorns après s'èran virats en chanilhas, alòrs quí quò fasiá plus, per çò que las chanilhas, la Margarita las crenhá : d'abòrd poviá pas ramassar los chòls au jardin, quand veia una chanilha sus un chòl, li fotiá un còp de pè per la faire tombar. Enfïn, quelas bestias, lo quatrieme o cinquieme jorn, se'nderman. La Margarita, contenta ditz : « A ben queste còp l'an crevat, ne'n serai debarassaa ». E ben non ! Figurètz-vos, que chamjèran de pèl coma las serpents A ben, mancava plus que còp ! Aquí la Margarita s'esfacèt completament e diguèt a Olivèr : « Fotètz le camp dins vòstre cabinèt daube vòstras bestias, mi, las vòlo plus »

badar, ouvrir

berlòt, vaurien
broton, bourgeon

crenha, cranher,
craindre
chòl, chou

chamjar, changer

E Olivèr li obeiet. Emportèt sas bestias dins son cabinèt puei se'n ocupava jorn e nueit. Mès si aviá fait una farça a sa femna se'n èra mai fait una a ilo, per çò que quelas bestias grossissián e quelas bestias minjavan e faupuguèt que la Margarita baila una petita bòna per ramassar de fuelha per li aidar per çò que las bestias minjavan bien e faliá mai fomorjar, coma totas las bestias. E Olivèr las quitava pas e tot çò que se passava per elevar sos vers a sea, tot çò que aviá essaiat, le marcava sus un libre, sus un caièr. Enfin basta. Jorn e nueit Olivèr gaitava sas bestias que grossissián totjorn. E puei qu'èra pas quò, mès la petita bòna, qu'èra pas bien sus de ila, per çò que d'aquel temps, fau rapelar que las femnas, ben i a certain moment, que ...alòrs coma quò riscava de faire virar los verms en vacha, Olivèr èra bien embestiat, sustot que ilo poièt pas li demandar, poièt pas li far demandar per la Margarita, [...] e la Margarita quò li plasiá pas du tot e puei coma èra pas bien sus de ila, li fasiá beure a quela petita un veire de vin, un veire de vin lo matin ! Que le donèt pas a tot lo monde, mesme pas au valèt, n'i aviá pas tant. Alòrs la

fomorjar, enlever les déjections
gaitar, observer

Margarita, pensètz veire si se fasiá d'una idèia.

E puei a mesura que las bestias grossissían, la table n'èra tròp petita. Ne'n faliá faire una outra per metar dessus puei encara una outra e puei de mielhs en mielhs que las bestias se fasián gròssas, minjavan de fuelhas, si bien que la petita puei passava totas sas matinaas sarraa daube lo patron dins la cambra. E la Margarita que cojava dejà pas daube ilo deupuei quauques jorns començava ben de se far una idèia. Enfin basta !

Quò passèt, quò durèt un mes coma aquò. De mielhs en mielhs que la pau-
ra petita chareia de fuelha, chareia de fuelha d'amorier, e encara : tròp trem-
pa que l'avián ramassaa a l'aiganha, un autre còp tròp chauda, l'avián ramassaa
au solelh, un autre còp l'avián pas hachaa coma faut. Olivièr deveniá penible.
Enfin qu'es bien simple, dins la maison se creián que l'èra vengut fol.

E puei un jorn, la petita lai vai dins lo cabinèt. Olivièr l'apeitava pas a la
pòrta daube son veire de vin sucrat. Entrebalha la pòrta. Olivièr èra tament gue-
chit que s'èra endermit sus son escritora. (*a seure*) **(adaptacion Patric Cròs)**

chareia, charriait

fòl, fou

apeitava, attendait
daube, avec
guechit, fatigué,
épuisé

Èra un còp...Radiò-Vivarés

Las tanariàs

Dins l'emission dau 28/09/1982 Noel Avenas nos parla de las tanariàs d'ès Anonai

[...]

Gerard : Doncas, Noel, sias vengut trabalhar ès Anonai e sias rintrat a la tanariá

Noel : Òc-es, quand ai quitat la tèrra, bien sus, siau d'abòrd rintrat a l'usina puei l'usina que siau rintrat la promeira a sarrat e me siau retrovat de rintrar dins la tanariá [...] e ai vògut saver l'istòria de la tanariá, coma la tanariá restèt alai en vila e çò que representava per la vila a quello moment onte i avia 4 o 5 o 6 tanariàs en vila [...]. Ai començat de trabalhar a la seita.

Gerard : La seita ?

Noel : Qu'es una machina que refend la pèl dins l'espessor, qu'es a dire que d'una pèl ne'n fas doas. Alòrs lo dessus qu'era çò qu'apelavan la flor, la pèl, per ne'n far de cuer per lo dessus de las chaussuras, e puei lo dessos, quò fasiá de cuer per far de doblura, per far de gants de proteccion, per far de basanas.

Gerard : La basana qu'era lo grand davanteir ?

Noel : La basana qu'avián los maneschaus dins le temps, los cordonièrs, totes quelis que se serviàn d'una basana de cuer.

Alòrs la pèl qu'era comptat coma trabalh e la crosta, çò qu'apelavan lo dessos, quò t'èra pas comptat dins lo trabalh. Quò serviá per païar la bòna dau patron. Qu'es a dire que i a tant de pèus a faire dins ton jorn e si fasiàs las crostas, las fasiàs, lo suplement, per lo patron.[...] Que t'era pas comptat sus ta jorna. Qu'era per païar la bòna.

Gerard : A ben, qu'era pas mau quò !

[...]

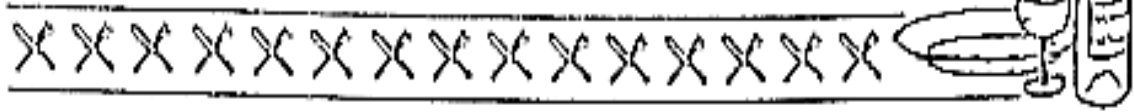
Noel : ai auvit parlar, n'i a pas ben de temps que n'i a de monde d'aicí en vila que s'ocupan d'archeologia qu'avián trovat de rèstas de tanariàs daus Romans[...] Tanavan, d'aquello moment dau-
be de graissas e daube d'urina.

Gerard : D'urina ? Mès d'urina de persònas, de bestias ?

Noel : N'importe, ne'n faliá tanspèt per desgraiassar [...] e puei après tanavan daube de plantas [...]. Mès si se tròve iuera de restas de tanariàs dins las ruinas, me ne'n savo pas bien que quò siè-
se veraiament roman. Perque totas las grandas maisons davant la revolucion fasián tot. Produsián lo chanvre per los abits e produsián mai lo cuer que n'avian besunh, per los chavaus. E fau apeitar 1830 per que n'i aie la promeira tanariá veraiament organisaa per lo paire Meyzonnier en vila e 1832 per la tanariá Combe.[...]

(Adaptacion Patric Cròs)

LO BEURE E LO MINJAR ...

BRANDADA de MERLUSSA

Par Lucette Rouchier

Per 4 a 6 personas :

- 600 gr de merlussa salaa (filet)
- 600 gr de tartifles
- 3 venas d'alhet
- 1 boqueton de persil
- 1/8 de litre d'òli d'oliva
- 1/10 de litre de lait
- pebre
- 5 culhieraas a sopa de panura mai 5 culhieraas a sopa d'òli d'oliva.

. Far dessalar la merlussa dins d'aiga durant 24 oras (en chanjant l'aiga au mens 3 còps).

. Botar la merlussa dins una ola. Cubrir d'aiga freda, portar a ebullicion. Au promièr bolh tirar l'ola dau fuòc. Laisser un pauc refresir. Desfulhar puèi la merlussa encara chaudeta.

. Escrasar l'alhet, chaplar lo persil.

. Lavar, plomar e far cuèire los tartifles a la vapor. Los escrasar puèi a la forcheta. Mesclar daube la merlussa, l'alhet e lo persil.

. Ajotar a chaa pauc l'òli e lo lait.

. Bien travalhar a la forcheta. Pebrar, tastar e ajotar un pauc de sau se de besonh.

. Botar dins un plat de tèrra, saupodrar daube la panura e las 5 culhieraas d'òli d'oliva

. Enfornar per 15 a 20 minutas a 200°.

. Servir chaud.

Nòta : En Provença la brandada se minjava la velha de Chalendas davant d'anar a la messa de minuèit.

Vocabulari : Merlussa = Morue. Tartifle, trufa, trifòla = Pomme de terre. A chaa pauc = peu à peu.

Per Rire

Era un còp...Radiò-Vivarés

Patric Cròs funa totjorn dins las ancianas emissions e nos a trovat una faribòla.

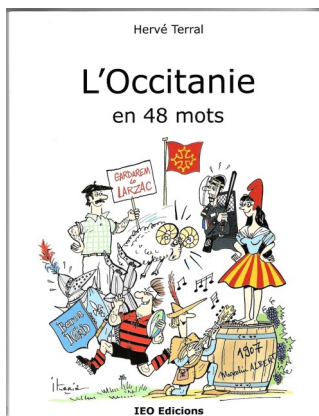
Dins l'emission 15 dau 14/12/1982 Jòrgi Giraud de Sant Julian dins la Vaucança nos conta una istòra de canard

Èra un còp, qu'èra pendant la guèrra, e savètz ben, trovàvam pas totjorn per minjar. E puei n'i aviá dos, achaptèran un canard, trovèran a achaptar un canard sus una plaça. E l'achaptèran que. E, per le passar dins lo trin, qu'èra pas comode : povián pas metar quò dins un paneir, que se veia. E puei n'i a un que diguèt a l'autre : meta-le dins tas braias, e vequí partits. La braia se trovèt badaa e le canard sortiguèt la testa. E puei davant, davant quau canard i a una femna qu'aviá trovat una testa de salada. Puei quau putan de canard, comprenes, amava bien la salada, minjava la testa de salada. E quela femna se virèt e diguèt : « Ò, mon Dieu, n'ai vegut de lonjas e de cortas mès n'ai gis vegut que minjan la salada encara »

Se pòt auvir sus www.bartavel.com : pichar sus « auvir » puei « Radiò-Vivarés »

Avem legit :

L'occitanie en 48 mots, Hervé Terral, IEO Edicions, 14 €, en français.

L'auteur a choisi 48 mots pour, du néophyte curieux au militant, donner plus d'un aperçu des différents aspects de la langue et de la culture occitane. C'est un véritable état des lieux de la culture occitane. Ce livre aborde les thèmes, historiques et modernes, qui font et on fait l'histoire de l'Occitanie et de sa culture. Savant sans se prendre trop au sérieux, ce livre est une mine d'informations pour tous.

Hervé Terral est professeur de sociologie à l'Université Toulouse -Le Mirail. Le regard du sociologue fait aussi la grande originalité de ce livre.

Quelques exemples de mots choisis : Bastides, Canal du Midi, Carnavals, Catharisme, Chants populaires traditionnels, Croisade (s), Félibrige, Femmes, Festivals, Gastronomie occitane, Immigrés, Institut d'Estudis Occitans, Jeux traditionnels, Langue d'oc ou occitan, Littérature occitane, Littérature occitane d'expression française, Lourdes et la Vierge Marie, Montségur, Protestantisme, Revues, Rugby (à XV ou à XIII), Viticulteurs (1907)... Etc. Un livre précieux et très utile.

Lo Grinhon desira per tots aqueles que lo legisson de bonas fèstas de fin d'an, de Chalendas eirosas e un bon començament de l'an novèl.

E mai, tant que li sièm, un franc bon an per 2016, per nosautres tots, per nòstra linga e per nòstra cultura.